

BASIN BÜLTENİ

9 Mayıs 2016

Türkiye Sermaye Piyasası 2015 Raporu Yayınlandı

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından yayınlanan Türkiye Sermaye Piyasası Raporu'nun 2015 sayısı çıktı. Rapora göre 2015 yılında en yüksek getiriyi dolar cinsinden yatırımlar sağlarken, özel sektör tahvilleri ile emeklilik fonlarındaki büyüme devam etti.

Ekonomi 2015'te %4 büyüdü

- Türkiye ekonomisi 2015 yılında artan hanehalkı tüketimi ve kamu harcamalarının desteği ile %4 oranında büyüme kaydetti.
- Gıda fiyatlarındaki artış ve Türk lirasındaki değer kaybının gecikmeli etkileri ile yıllık enflasyon, %5 olarak belirlenen hedefin ve önceki yılki seviyesinin üzerinde, %8,8 olarak gerçekleşti.
- Enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü hareket nedeniyle ithalat %14 azaldı, böylece dış ticaret açığı düştü ve cari açık 32 milyar \$'a geriledi.

Uluslararası karşılaştırmalara göre Borsa İstanbul hayli likit olsa da, piyasa değerinin ekonomideki payı sınırlı kalmaya devam etti

- Dünya Borsalar Federasyonunun 61 borsadan derlediği verilere göre, 2015 yılında Borsa İstanbul, kote olan şirketlerin toplam piyasa değeri sıralamasında önceki yıla göre 2 sıra düşüşle 32. sıraya indi. Toplam piyasa değerinin milli gelire oranı ise %25 ile %96 olan dünya ortalamasının epey altında kaldı.
- 2014 yılında dolar cinsinden %16'lık getiri sağlayan BİST 100 endeksi, 2015'te dolar bazında %33 değer kaybı ile Dünya Borsalar Federasyonu üyeleri arasında sondan 5. sırada yer aldı.
- Önceki yıllarda olduğu gibi likit yapısını koruyan Borsa İstanbul, dünyada pay senedi işlem hacmi sıralamasında 23. sırada yer aldı. Borsa, pay senedi hacminin piyasa değerine bölünmesiyle hesaplanan devir hızı sıralamasında ise 6. sırada yer almıştır.
- Borsalarda işlem gören borçlanma aracı işlemlerinde dünyada 13. sırada yer alan Borsa İstanbul, vadeli işlem hacminde ise 25. sırada yer aldı.
- Menkul kıymet yatırım fonları büyüklüğünde Türkiye 46 ülke arasında 34. sırada yer aldı.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Türkiye’de yatırım araçları arasında en yüksek getiriye dolar cinsinden yatırımlar sağladı

- 2015 yılında Türkiye’deki yatırım araçları arasında en yüksek getiriye %28 ile 1 yıllık dolar mevduat hesabı sağlamıştır.
- 2014 yılında en yüksek getiri sağlayan BİST-100 ise, 2015 yılının en fazla değer kaybeden yatırım aracı oldu.

BİST-100 endeksi % 16 değer kaybetti, işlem hacmi %18 arttı

- 2015’te Borsa İstanbul’da işlem gören pay senetlerinin piyasa değeri %12 düşüşle 555 milyar TL olmuştur.
- Piyasa değerindeki azalışa rağmen pay senedi piyasasında işlem hacmi %18 artarak 1 trilyon TL’ye ulaştı.
- 2015 yılında vadeli işlem hacmi %31 artarak 567 milyar TL oldu. Bu işlemlerin %81’i borsa endeksine dayalı sözleşmelerde yapıldı.
- 2012 Aralık’ta başlayan opsiyon işlemleri ise bir yılda 6 kat artarak 7,5 milyar TL oldu.
- Son yıllarda hızlı büyüyen özel sektör tahvillerinde 2015 yılında yeni ihraçlar %20 artışla 80 milyar TL’ye çıktı.
- Seçimlerin ve jeopolitik risklerin etkisiyle gösterge tahvil faiz oranları Eylül ayında %11,6’ya kadar çıkmış ve yılı hafif bir gerilemeyle %11 seviyesinden kapatmıştır.

Yurtiçi tasarruflar kur etkisiyle artan döviz cinsinden mevduatlar ile büyüdü

- Toplam yurtiçi tasarruflar, 2015 sonunda önceki yıla göre %10 artarak 2 trilyon TL oldu. Bu tutarın %84’ü yurtiçi yerleşiklere ait.
- Toplam tasarrufların yaklaşık üçte ikisine oluşturan mevduat kurlardaki artışın etkisiyle 2015 yılında %18 artışla 1,2 trilyon TL’nin üzerine çıktı. Yurtiçi yatırımcılarda sermaye piyasası ürünlerinin tasarruflarındaki payı %30.
- Yurtdışı yatırımcıların tahvil/bono ve pay senedi yatırımları TL cinsinden sırasıyla %17 ve %11 oranlarında azaldı.
- Önemli bir kısmını mevduatın oluşturduğu hanehalkı tasarrufları ise Eylül 2015 sonu itibarıyla, bir önceki yılın aynı dönemine göre ağırlıkla kur artışını yansıtır şekilde %21 artarak 850 milyar TL’ye ulaştı.

10 yabancı şirket ve 10 yabancı fon, halka açık pay senetlerinin %18’ine sahip

- Yatırımcıların toplam pay senedi portföyü, endekste ki düşüşle beraber %9 azalarak, 226 milyar TL oldu.
- Yabancı yatırımcıların halka açık pay senetlerindeki payı 1,5 puanlık düşüşle %62’ye indi.
- 10 yabancı şirket ve 10 yabancı fon, halka açık pay senetlerinin %18’ine sahip.
- Yerli bireyler pay senetlerinin %19’una sahip. Bu tutarın yaklaşık yarısı 1.000 yatırımcıda.
- 2015 yılında yabancı yatırımcıların pay senetlerini ortalama elde tutma süresi 290 günden 251 güne düşerken, yerli yatırımcılarda bu süre 2 gün azalarak 39’a indi.
- Devlet iç borçlanma senetlerinde yurtdışı yatırımcıların ağırlığı 2014’te %26’dan 2015 sonunda %20’ye indi.
- Özel sektör borçlanma araçlarının değeri %5 artışla 47 milyar TL olurken, yerli fonların özel sektör tahvili yatırımları %20 büyüdü.

Yatırım fonlarına 3 milyon, emeklilik fonlarına 6 milyon kişi yatırım yapıyor

- 2015 yılında menkul kıymet yatırım fonlarındaki yatırımcı sayısı %6 artışla 3 milyona yaklaşırken, portföy büyüklüğü %7 artarak 39 milyar TL seviyesine yaklaştı.
- Devlet katkısının etkisi ile 2015 yılında sayıları 1 milyon kişi artarak 6 milyonu aşan bireysel emeklilik fonu yatırımcılarının portföy büyüklüğü 10 milyar TL büyüyerek devlet katkısı dahil 48 milyar TL oldu.

Türkiye Sermaye Piyasası 2015 raporunun tamamına <https://www.tspb.org.tr/yillik-yayinlar/> adresinden ulaşılabilir.

TSPB hakkında: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.
www.tspb.org.tr